

HORTEN
KOMMUNE

Vår ref. 21/44442
19/3823 - 3 / FA-A20

Saksbehandler:
Larssen, Kathrine A.

Utvalg	Dato	Saksnummer
Barnerådet	19.10.2021	021/21
Ungdomsrådet	19.10.2021	028/21
Råd for personer med funksjonsnedsettelse	19.10.2021	044/21
Hovedutvalg for kultur, oppvekst og familie	26.10.2021	051/21
Kommunestyret	10.11.2021	130/21

Skolekretsgrenser- praktisering av regelverk

Vedlegg:

Dok.dato	Dok.ID	Tittel
12.10.2021	1209411	Informasjonsskriv søknad om skolebytte

Administrasjonens forslag

Saken tas til orientering.

26.10.2021 Hovedutvalg for kultur, oppvekst og familie

HKOF-051/21 Vedtak:

Saken tas til orientering.

Reglene skal praktiseres fleksibelt, der det søkes å imøtekomme spesielle behov hos barn og familier.

Protokolltilførsel:

FrPs primærpolitikk er fritt skolevalg. Men ettersom vi ikke får flertall med dagens politiske posisjon i Horten kommune, fremmes ikke det i denne omgang.

Møtebehandling:**051/21 Skolekretsgrenser - praktisering av regelverk, foreslått av Sanaker, Truls, AP**

Tilleggsforslag fra AP:

Reglene skal praktiseres fleksibelt, der det søkes å imøtekomme spesielle behov hos barn og familier.

Forslag til vedtak, foreslått av Kjellesvik, Jan Kåre, FRP

Det skal bli enklere for foreldre å bytte skole for sine barn, spesielt når særlige grunner foreligger, herunder helsemessige/psykososiale hensyn.

Administrasjonen kommer tilbake med ny sak med forslag om endring av forskriften.

Protokolltilførsel, foreslått av Kjellesvik, Jan Kåre, FRP

FrPs primærpolitikk er fritt skolevalg. Men ettersom vi ikke får flertall med dagens politiske posisjon i Horten kommune, fremmes ikke det i denne omgang.

Votering:

Administrasjonens forslag enstemmig vedtatt

Kjellesviks tilleggsforslag falt med 8 mot 1 stemme (FrP)

Sanakers tilleggsforslag enstemmig vedtatt.

19.10.2021 Råd for personer med funksjonsnedsettelse**RFF-044/21 Vedtak:**

Saken tas til orientering.

Møtebehandling:**Votering:**

Administrasjonens forslag enstemmig vedtatt.

19.10.2021 Ungdomsrådet**UNG-028/21 Vedtak:**

Saken tas til orientering.

Møtebehandling:

Rådgiver **Anders Engelstad** orienterte om saken.

Votering:

Administrasjonens forslag enstemmig vedtatt.

19.10.2021 Barnerådet**BARN-021/21 Vedtak:**

Saken tas til orientering.

Møtebehandling:

Rådgiver **Anders Engelstad** orienterte om saken.

Barnerådet la vekt på følgende punkter som viktige dersom man ikke ønsker å bytte skole når man flytter ut av skolekrets:

- Hvorfor man flytter er viktig
- Barnas beste er viktig - det viktigste er at barna har det bra
- Skoletrinn
- Hvor langt man flytter bør ha noe å si
- At barna blir spurt, hørt og snakket med i prosessen

Votering:

Administrasjonens forslag enstemmig vedtatt.

SAKSOPPLYSNINGER**Bakgrunn (hvorfor kommer saken opp)**

Ordføreren har bestilt en politisk sak om praktisering av forskrift om skolekretsgrenser i Horten kommune basert på interpellasjon i Kommunestyret.

Faktiske forhold (hva har skjedd i saken)

Kommunestyret vedtok i sak KOM-223/19:

1. Lokal forskrift om skolekretsgrenser vedtas.
2. Ved behov for justering av skolekretsgrenser, vil vedlegget Skolekretsgrenser fremmes til politisk behandling.

Under utarbeidelse av denne saken, var den til høring i skolens organer, KFU (kommunalt foreldreutvalg) og fagorganisasjoner. Det kom ingen negative synspunkter under høringen. Kommunalt foreldreutvalg behandlet saken og var positive til forslaget.

Forskrift om skolekretsgrenser kommer til anvendelse i følgende situasjoner:

- Tildeling av skoleplass i 1.klasse
- Tildeling av skoleplass i 8.klasse
- Når barn i grunnskolealder flytter inn i kommunen
- Når barn i grunnskolealder flytter innad i kommunen

Saksgangen i søknader om skolebytte er slik:

1. Søknaden behandles av rektor.
2. En eventuell klage på rektors vedtak behandles av skoleadministrasjonen som gjør en ny vurdering av saken. Denne vurderingen kan ende med at rektors vedtak opprettholdes, eller omgjøres.
3. Dersom rektors vedtak opprettholdes, sender skoleadministrasjonen saken over til Statsforvalteren for endelig avgjørelse.

Tildeling av skoleplass i 1.klasse

Alle barn som skal starte på skolen kommende år, mottar et brev fra Horten kommune der de ønskes velkommen til Hortenskolen og får informasjon om hvilken skole de er tildelt plass på. I brevet informeres det om grensene for den aktuelle skolekretsen. Brevet sier følgende om søknad til annen skole:

«Barnets adresse i folkeregisteret bestemmer hvilken skole barnet tilhører (nærskolen). Dette er bestemt i opplæringsloven § 8-1 første ledd og kommunens forskrift om skolekretsgrenser. Kart over skolekretsene i Horten finner du på kommunens nettsider. Det må sendes en skriftlig søknad dersom man ønsker skoleplass på annen skole enn nærskolen. Søknaden begrunnes og sendes skolen der barnet er tildelt plass. Det bør ligge tungtveiende pedagogiske og sosiale forhold til grunn for en slik søknad. I Horten får søsken gå på samme skole.»

Skolene mottar hvert år et antall søknader om å begynne på annen skole enn nærskolen. Det kan være ulike årsaker til det. Mange søknader er begrunnet med at venner fra barnehagen skal begynne på en annen skole. Barnehagene har ikke kretsgrenser slik skolene har, og skolestartere i barnehagen tilhører ofte flere skoler. Mange barn og foresatte ønsker at barnet skal begynne på samme skole som vennene fra barnehagen.

Det gjennomføres en individuell behandling av alle søknader om skoleplass på annen skole enn nærskolen. For å sikre likebehandling, gjennomgås alle søknader i et felles rektormøte for barnetrinnet der skoleadministrasjonen deltar.

Tildeling av skoleplass i 8.klasse

I Hortenskolen er det 7 barneskoler og 3 ungdomsskoler. Skolekretsgrensene for barne- og ungdomsskolene følger ikke hverandre. Elever på Sentrum, Granly, Lillås og Nordskogen fordeles på flere ungdomsskoler. Det medfører at barn i samme klasse på barneskolen starter på forskjellige ungdomsskoler.

I brev til kommende 8.klassinger og deres foresatte gis følgende informasjon:

«Elever som på grunn av pedagogiske eller andre tungtveiende årsaker ønsker å gå på en annen ungdomsskole enn den de søker til, kan søke om det. Legg ved eventuell uttalelse fra

barneskolen/andre faginstanser dersom dere mener dette vil styrke søknaden.»

Det gjennomføres en individuell behandling av alle søknader om skoleplass på annen skole. For å sikre likebehandling gjennomgås alle søknader i et felles rektormøte for ungdomstrinnet der skoleadministrasjonen deltar.

De fleste søknadene begrunnes med psykososiale forhold og venner på andre skoler.

Når barn i grunnskolealder flytter inn i kommunen

Når familier med barn i grunnskolealder flytter inn i Horten kommune, tildeles barnet/barna plass på nærskolen i henhold til skolekretsene. Skoleadministrasjonen mottar henvendelser fra familier som ønsker å flytte til Horten, om hvilken skolekrets ulike adresser tilhører. Noen søker om å få barnet inn på annen skole enn nærskolen ved flytting inn i kommunen.

Når barn i grunnskolealder flytter innad i kommunen

Når en familie flytter fra en skolekrets til en annen, skal barnet vanligvis bytte skole.

- Gjeldende praksis er at barn i 7. og 10.klasse alltid får beholde skoleplass på eksisterende skole ut skoleåret dersom eleven/foresatte ønsker det. Dette avgjøres i dialog med skolen
- Dersom en av foreldrene fortsatt bor i skolekretsen, kan barnet fortsette på eksisterende skole, forutsatt at barnet bor helt eller delvis hos denne forelderens. Dette avgjøres i dialog med skolen
- Noen søker om å beholde skoleplass på eksisterende skole når de flytter ut av kretsen. Disse søknadene behandles av rektor på skolen barnet ønsker plass.
- Noen familier planlegger flytting til annen skolekrets. I slike tilfeller legger familien frem dokumentasjon på at de har kjøpt/leid hus i skolekretsen, og barnet får starte på den nye skolen selv om ikke flyttingen er gjennomført. Dette for å hindre flere skolebytter enn nødvendig.

Hvordan skolebyttet gjennomføres rent praktisk, avtales med foresatte og barnet. Ofte legges byttet til en ferie eller annen naturlig avslutning. Det avtales ofte besøk på den nye skolen før oppstart. Slike bytter gjennomføres det flere av i løpet av skoleåret.

Lover og forskrifter

Opplæringsloven §§8-1, 15

Lokal forskrift om skolekretsgrenser i Horten kommune

Vurderinger

Noen kommuner har som rutine at alle skolebyttesaker behandles av skoleadministrasjonen. Dette for å sikre likebehandling.

Hortens skolen er av den oppfatning at beslutningstaker bør være så nære barnet som mulig. Derfor vil beslutningen tas i samarbeid mellom rektor på avgivende og mottakende skole. Rektor på

mottakende skole vil være saksbehandler. Rektor på avgivende skole konfererer med kontaktlærer i slike saker, og har derfor godt kjennskap til forhold som læringsmiljø i klassen, eventuell mobbehistorikk, elevens sosiale kompetanse, eventuell sårbarhet og andre hensyn som skal hensyntas.

Det er vanlig at rektor avholder møter med foresatte/elev dersom rektor ikke opplever å ha fått tilstrekkelig informasjon i søknaden. Rektor kan også innhente andre opplysninger i saken. Dette kan kreve samtykke. Målet er å opplyse saken best mulig slik at rektor kan fatte en riktig avgjørelse, og at foresatte opplever seg hørt og er kjent med rektors vurderinger.

Sett i forhold til antall søknader om skolebytte gjennom året, er det få ankesaker til skoleadministrasjonen, og enda færre til Statsforvalteren.

I skolebyttesaker tillegges blant annet følgende momenter vekt:

- Barnets stemme
- Barnets beste-vurdering (herunder en sårbarhetsvurdering)
- Foresattes beskrivelser, argumenter og vurderinger
- Uttalelser fra PPT, BUPA, fastlege eller andre instanser
- Trafikale forhold
- Søsken på samme skole
- Skoletrinn
- Ungdomsskoletilhørighet
- Likebehandling av innbyggerne
- Forutsigbarhet i skoletilhørighet/skolekretsgrenser
- Skolens kapasitet
- Byttets påvirkning på klassene (på begge skoler) og øvrige på forhold ved skolen

Rektor skal høre barnets stemme. Det gjøres ofte ved at kontaktlærer eller en annen barnet kjenner, har en samtale med barnet. Noen ganger ønsker ikke foresatte at barnet skal gjøres kjent med et mulig skolebytte. I disse tilfellene vil foresatte anses å være barnets stemme.

Kommunen er pålagt å gjøre en barnets beste-vurdering i alle saker som angår barn og unge. Dette er en sammensatt vurdering. Administrasjonen erfarer at barnet og foresatte i noen saker legger vekt på hva som er best for barnet i den akutte situasjonen omkring skolebytte. Det er vanlig at barn og unge gruer seg til store endringer i hverdagen. Noen barn er i perioder så sårbare at de bør skjermes for skolebytte. Årsaker kan for eksempel være mobbesituasjoner, psykisk strev, pedagogiske utfordringer eller samlivsbrudd. Dokumentasjon fra PPT, BUPA eller fastlege vil styrke søknaden. Dersom rektor ikke ser at det foreligger ekstra stor sårbarhet hos eleven, kan rektor vurdere at den viktige læringseffekten av å mestre et skolebytte overgår belastningen som kommer i forkant av byttet.

Skolene har gode rutiner for å trygge elever i overganger. Eleven besøker skolen og møter kontaktlærer på forhånd. Det organiseres fadderordninger blant elevene. Skolene opplever normalt at elever som begynner på skolen i 1. og 8. klasse, eller ved skolebytter, finner seg godt til rette på den nye skolen. Å øve på overganger i trygge rammer gir barnet verdifull læring.

Klager på rektors vedtak behandles av skoleadministrasjonen. Skoleadministrasjonen gjør en ny vurdering av saken. I noen tilfeller har det kommet ny informasjon som er relevant i saken. Skoleadministrasjonen vurderer dessuten om rektors begrunnelse for vedtaket ivaretar de prinsippene vi legger til grunn i skolebyttesaker, og om vedtaket virker rime lig ut ifra den informasjonen man har. Skoleadministrasjonen har så langt det er mulig, dialog med foresatte før det

fattes vedtak.

I tillegg til vurderingen omkring barnet, skal saksbehandler vurdere mer overordnede konsekvenser. Dersom saken gjelder en elev med mye negativ adferd, skal det også gjøres barnets beste- vurderinger for andre elever. Hvilke konsekvenser har et bytte for klassen eleven flytter fra? Hvilke konsekvenser har det for skolen eleven søker seg til. Hvordan er læringsmiljøet på skolen eleven søker seg til, og hvordan vil den nye eleven kunne påvirke dette?

Noen skoler får flere søknader om skoleplass enn andre, noe som kan utfordre skolens kapasitet. Det er lite ønskelig at en skole med lite ledig kapasitet, fylles opp av elever fra annen skolekrets. I løpet av skoleåret flytter det ofte elever inn i skolekretsen. Forskrift om skolekretsgrenser har til intensjon å sikre disse elevene skoleplass ved nærskolene.

Det er et mål at skolene i Horten har et stort elevmangfold. De vedtatte skolekretsgrensene forsøker å balansere geografiske og sosiodemografiske hensyn. Det er viktig for skolens kvalitet at elevene møter barn og unge som speiler samfunnet, med variasjon i kultur, språk og sosial bakgrunn.

I noen saker gjøres det dispensasjon fra forskrift om skolekretsgrenser. Kommunen har en restriktiv holdning til å dispensere. Grunnen til det er at det lett skapes presedens, og en innvilget dispensasjon benyttes ofte som argument i andre saker. Dispensasjoner er dessuten med på å undergrave hensikten om å sikre at barn i samme nabolag går på samme skole, samt forutsigbarheten for elever og foresatte. Opplevelsen av likebehandling kan dessuten utfordres.

Administrasjonen ser at god kommunikasjon mellom rektor og elev og foresatte er svært viktig i slike saker. Siden rektor er saksbehandler, vil det kunne være noe ulik praksis på skolene. Administrasjonen mener imidlertid at den første vurderingen av saken bør tas så nær eleven som mulig. Det bør derfor finnes rutiner som sikrer god informasjon og kommunikasjon mellom rektor og foresatte. Særlig gjelder dette skolebytter ved flytting mellom skolekretser i kommunen.

Økonomiske konsekvenser

Det har stor økonomisk betydning å ha skolekretser som legger til rette for at skolene kan utnytte sin kapasitet.

Miljø- og folkehelsekonsekvenser

Gode nærmiljøer der elever og foresatte kjenner hverandre gjennom både nabolaget og skolen, vil kunne ha positiv effekt på elevens trivsel. Det vil også forenkle foresattes samarbeid og oppfølging av barn og unge. Skolekretsgrensene legger til rette for at barn og unge i all hovedsak går på den geografisk nærmeste skolen, og at elevene så langt det er mulig, kan gå eller sykle til skolen.

Konklusjoner/anbefaling

Skoleadministrasjonen utarbeider et informasjonsskriv til foresatte om praktisering av forskrift om skolekretser, samt om saksbehandlingen i skolebyttesaker (vedlagt). Dette tilgjengeliggjøres under egen fane på kommunens nettsider, samt på skolene. Det innarbeides i rutine for skolebytte at det alltid avholdes et møte mellom rektor og foresatte i saker der elever søker om å bytte skole eller beholde skoleplass, utenom ved overgang til 1. og 8. trinn.

Basert på vurderingene i denne saken har vi laget et revidert informasjonsskriv til foresatte/elev dersom behov for skolebytte inntreffer.